

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	7
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
สมมติฐานการวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
กรอบแนวคิดการวิจัย	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพ	
ภายนอก	15
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้	39
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ	60
การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลที่ใช้ในการวิจัย	106

หัวเรื่อง

หน้า

องค์ประกอบย่อย นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน	182
องค์ประกอบย่อย นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม และวิสัยทัศน์	186
องค์ประกอบย่อย นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของผู้บริหารมีความสามารถ ในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ	190
องค์ประกอบย่อย นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้การบริหารที่มีประสิทธิผล และผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร	196
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ระยะที่ 1 การสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล	200
ระยะที่ 2 การทดสอบความสอดคล้องของ โมเดลความสัมพันธ์เชิง โครงสร้าง	202
ระยะที่ 3 สร้างคู่มือและยืนยันคู่มือ	203
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	214
ผลการทดสอบความสอดคล้องของ โมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างตัวบ่งชี้ภาวะ ผู้นำที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	220
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	283
อภิปรายผล	289
ข้อเสนอแนะ	295
บรรณานุกรม	296
ภาคผนวก	311
ภาคผนวก ก	312
ภาคผนวก ข	314

ภาคผนวก ค	323
ประวัติผู้วิจัย	370

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลกระทบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบต่าง ๆ ต่อแรงกดดันเชิงกลยุทธ์ ทั้ง 6 ประการ	72
2	แสดงถึงลักษณะของผู้คนและองค์การที่มีความคิดสร้างสรรค์	117
3	การสังเคราะห์องค์ประกอบหลักภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล	142
4	การสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบหลักด้านคุณธรรมจริยธรรม ความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน	144
5	การสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบหลักด้านความคิดริเริ่ม และมีวิสัยทัศน์	146
6	การสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบหลักด้านความสามารถ ในการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ	148
7	การสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบหลักด้านการบริหาร ที่มีประสิทธิผลและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร	151
8	การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยด้านคุณธรรมจริยธรรมความมุ่งมั่นและ อุทิศตนในการทำงาน	153
9	การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยด้านความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์	158
10	การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยด้านความสามารถในการบริหารวิชาการและ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ	163
11	การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยด้านการบริหารที่มีประสิทธิผลและ ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร	173
12	องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความมุ่งมั่นและ อุทิศตนในการทำงาน	178
13	องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ ด้านความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์ ...	179
14	องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ ด้านความสามารถในการบริหารวิชาการ และความเป็นผู้นำทางวิชาการ	180

ตารางที่	หน้า
15	องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารที่มีประสิทธิผลและ ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร 182
16	องค์ประกอบย่อย นิยามปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความมุ่งมั่น และอุทิศตนในการทำงาน 185
17	องค์ประกอบย่อย นิยามปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ด้านความถี่ริเริ่มและมีวิสัยทัศน์ 189
18	องค์ประกอบย่อย นิยามปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ด้านความสามารถในการบริหารวิชาการ และความเป็นผู้นำทางวิชาการ 193
19	องค์ประกอบย่อย นิยามปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ด้านการบริหารที่มีประสิทธิผลและ ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร 199
20	แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยในแต่ละสำนักบริหารยุทธศาสตร์และ บูรณาการการศึกษา 206
21	จำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในอัตราส่วน 1 : 77 207
22	สรุปขั้นตอนการวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล 212
23	ความถี่และร้อยละของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 228
24	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำ ที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 229
25	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปร 248
26	ค่าสถิติ Bartlett test of Sphericity และค่าดัชนี Kaiser-Mayer-Olkin Measures of Sampling Adequacy MSA 252
27	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน 254
28	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปร 4 ตัวแปรของ องค์ประกอบหลักด้านคุณธรรม จริยธรรม ความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน 255
29	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง ด้านการริเริ่มและมีวิสัยทัศน์ 259
30	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปร 4 ตัวแปรของ องค์ประกอบหลักด้านการริเริ่มและมีวิสัยทัศน์ 260

ตารางที่	หน้า
31	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง ด้านความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ 264
32	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปร 9 ตัวแปรของ องค์ประกอบหลักด้านความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ .. 266
33	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง ด้านการบริหารที่มีประสิทธิผลและผู้ที่เกี่ยวข้องพึงพอใจต่อการบริหาร 270
34	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปร 4 ตัวแปร ขององค์ประกอบหลักด้านการบริหารที่มีประสิทธิผลและผู้ที่เกี่ยวข้องพึงพอใจ ต่อการบริหาร 271
35	ค่าสถิติ Bartlett และค่าดัชนี KMO ของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้รวม ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 277
36	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำ ที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 278
37	ค่าสถิติที่ยอมรับได้และผลจากการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง ตัวบ่งชี้รวมภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 282

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	โมเดล โครงสร้างองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล	13
2	มาตรฐานการศึกษาของชาติ	21
3	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	39
4	กระบวนการที่ผู้นำใช้ที่มีผลกระทบต่อองค์การ	66
5	แสดงตัวแปรสำหรับการศึกษาประสิทธิผลภาวะผู้นำทางการศึกษา	93
6	แสดงคุณลักษณะพฤติกรรม สถานการณ์ ภาวะผู้นำและประสิทธิผล	95
7	แสดงถึงลำดับขั้นในกระบวนการความคิดสร้างสรรค์	119
8	แสดงขั้นตอนในกระบวนการสร้างสรรค์	121
9	แสดงความคิดในแนวคิดและแนวนอน	126
10	การบริหารโรงเรียนคุณภาพสู่ความเป็นเลิศตามแนวคิดของ ปรีดาवरณ อินทวิมลศรี	138
11	โมเดลการวัดภาวะผู้นำประสิทธิผล	143
12	โมเดลการวัดด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน	145
13	โมเดลการวัดด้านความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์	147
14	โมเดลการวัดด้านความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ	149
15	โมเดลการวัดด้านการบริหารที่มีประสิทธิผลและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร ...	152
16	โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยด้านการประพฤตินเป็นแบบอย่างที่ดี	154
17	โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยด้านการยึดหลักธรรมาภิบาลในการ บริหาร	155
18	โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยด้านความมุ่งมั่นในการบริหารเพื่อผล ประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	156
19	โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยด้านการอุทิศเวลาให้กับการทำงาน	157
20	โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยด้านความสามารถแสดงทิศทางของการพัฒนา สถานศึกษาอย่างชัดเจนเหมาะสมกับบริบท	159

แผนภาพที่	หน้า
21 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านริเริ่มแนวทางการบริหารที่ท้าทายกับการเปลี่ยนแปลง	160
22 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	161
23 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านมีวิธีการกระตุ้นให้ทุกคนร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา	162
24 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านความรอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนการวัดผลประเมินผล	165
25 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านให้ความสำคัญกับบทบาทคณะกรรมการบริหารหลักสูตร	166
26 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านส่งเสริมและพัฒนาครูใช้และผลิตสื่อ ..	167
27 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	168
28 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	168
29 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านความเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาการ ...	169
30 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านสนับสนุนพัฒนาและประเมินครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง	170
31 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ .	171
32 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านการวางระบบ และกลไกในการประกันคุณภาพ	172
33 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมาย/มาตรฐานที่กำหนด	174
34 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านการสร้างความตระหนักและมีความพยายามในการพัฒนาผู้เรียน ครูและสถานศึกษา	175
35 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์กรประกอบย่อยด้านการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการบริหารอย่างต่อเนื่อง	176

แผนภาพที่

- 36 โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยด้านการผู้เกี่ยวข้องซึ่งพึงพอใจในผล
ของสถานศึกษา .....
- 37 โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้รวมภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน .....
- 38 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสามของตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำ
ที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน .....
- 39 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของค่านคุณธรรม จริยธรรม มีความม
และอุทิศตนในการทำงาน .....
- 40 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของค่านความคิคริเริ่มและมีวิสัยทัศน์
41 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของค่านความสามารถในการบริหาร
วิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ .....
- 42 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการบริหารที่มีประสิทธิผลและ
ผู้เกี่ยวข้องซึ่งพึงพอใจในการบริหาร .....
- 43 โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างค่าน คุณธรรม จริยธรรม ความมุ่งมั่นและอุทิศตน
ในการทำงาน .....
- 44 โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างด้านการริเริ่มและมีวิสัยทัศน์ .....
- 45 โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างด้านความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำ
ทางวิชาการ .....
- 46 โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างด้านการบริหารที่มีประสิทธิผลและผู้ที่เกี่ยวข้อง
พึงพอใจต่อการบริหาร .....
- 47 โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของ
ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน .....
- 48 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำ
ที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน .....